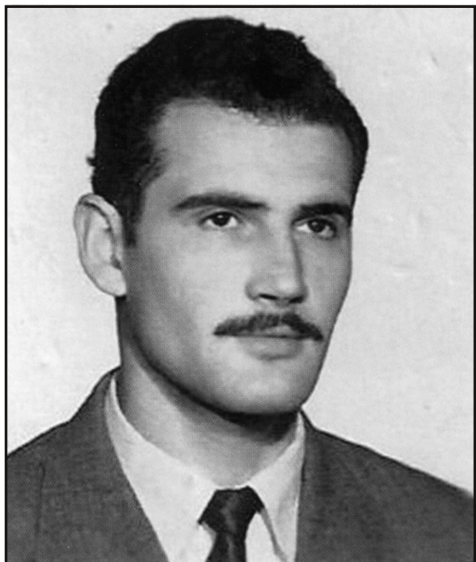

Pere Miret, de metge rural a pneumòleg eminent

Com a introducció a aquesta col·laboració no puc deixar de fer menció de la carta que el Dr. Pere Miret em va escriure sis dies abans del seu decés: “Benvolgut Àngel: Em continuen deixant admirat les teves col·laboracions, les Escrofulariàcies a Sant Llorenç del Munt i la darrera, Francesc Ubach doctor en teologia per la Universitat de Gandia. Desitjo, espero i et felicito per poder seguir gaudint dels teus escrits. Una abraçada. Pere Miret”. Li quedaré sempre agraït per aquestes paraules.

Pere Miret i Cuadras va néixer al 8 de juny de 1928 a Sant Pere de Ribes, comarca del Garraf. Es va casar amb Maria Teresa Serra i Brosa, finada el 2021. El matrimoni va tenir dues filles i tres fills. Després d’una intensa i fructífera vida com a metge, va morir a Barcelona el 17 de juliol de 2023 i l’endemà fou sepultat al cementiri de Sant Llorenç Savall.

Durant la guerra no va poder anar a l’escola, de manera que l’any 1940 els seus pares el van enviar als escolapis de Vilanova i la Geltrú, a estudiar el batxillerat, i l’any 1945 va fer, aprovant-lo, l’examen d’estat al centre d’ensenyament secundari de Reus. No sabia quina carrera volia fer i quan faltaven dos dies per a formalitzar la matrícula universitària, el metge del poble li digué: “Xicot, estudia medicina, sempre treballaràs i et guanyaràs la vida”. L’octubre de 1945 va començar els estudis universitaris a la Facultat de Medicina de Barcelona, amb un molt bon professorat. Va acabar la llicenciatura l’any 1951.

Després d’estar-se quatre o cinc mesos a l’Hospital del Mar, va incorporar-se a l’Agrupació de Sanitat Militar de Vilafranca del Penedès per tal d’acabar el servei militar. Una de les missions encomanades a aquesta agrupació sanitària militar va ser la d’assistència mèdica durant les jornades del Congrés Eucarístic Internacional, celebrat a Barcelona l’any 1952. Un cop acabats els seus deures militars, va substituir el metge de les mines de carbó de Fígols i poc després fou nomenat metge titular de Gósol (comarca del Berguedà, però província de Lleida). En aquella època, la vida en aquest poble pirinenc era molt dura, sense carreteres, sense telèfon, amb temperatures a l’hivern que baixaven fins a quinze graus sota zero. La crònica d’aquells anys la feia, en sis entregues, els anys 2010 i 2011, al “Vacarisses, balcó de Montserrat”.

L'any 1954 es va presentar a oposicions per als Servicios Sanitarios del Protectorado de España en Marruecos, aprovant-les. Les vicissituds, tant mèdiques com humanes, viscudes al Marroc, les explica detalladament en el llibre "Crònica d'un metge al Marroc (1954-1958)" i en un article de la revista "Aldaba", de Melilla.

Descolonitzats, el 1957, els protectorats espanyol i francès al Marroc, i consegüentment extingits els corresponents serveis sanitaris, el metge Pere Miret va ingressar, l'any següent, mitjançant concurs, al Patronato Nacional Antituberculoso i va sol·licitar la vacant que hi havia al Dispensari Central de Barcelona. N'era director el Dr. Tomàs Seix i en jubilar-se aquest, el 1964, ocupà la direcció el Dr. Andreu Pursell, bon metge, però l'any 1973, minvades les seves capacitats, per malaltia, Pere Miret va ser nomenat subdirector del Dispensari Central Antituberculós, amb dret a succeir-lo quan es jubilés.

Paral·lelament i per tal d'incrementar els seus ingressos, Pere Miret va optar a una vacant de metge de guàrdia a l'Hospital Militar de Barcelona. Ho podia fer perquè, encara que ja havia acabat el servei militar, tenia la consideració d'alferes de complement i, curiosament, en ocupar la plaça va ascendir a tinent metge, també de complement. La feina era molt dura, perquè, entre altres comeses, havia de fer una guàrdia de 24 hores cada quatre dies. El director de l'hospital era el Dr. Joan Solsona, el qual va ser per a ell un veritable mestre en medicina clínica. L'any 1963 va demanar la baixa, cosa factible perquè no era metge del cos de Sanitat Militar.

Aleshores va començar a treballar com a facultatiu de medicina general en l'Assegurança Obligatoria de Malaltia (entitat antecessora de la Seguretat Social), a l'ambulatori de l'Hospitalet de Llobregat. Feia les visites a la tarda i als matins anava al Dispensari Antituberculós. L'any 1972 va fer oposicions a metge especialista de pulmó i cor, guanyant-les. Va seguir en aquest càrrec fins a la seva jubilació reglamentària, l'any 1998. Com llavors no hi havia incompatibilitat, seguia igualment dins del Patronat Antituberculós.

El 10 de setembre de 1973, el director general de Sanitat va convocar, a Madrid, quinze alts càrrecs de Sanitat i del Patronat, entre els quals Pere Miret, subdirector del Dispensari Central Antituberculós de Barcelona, per a tractar de la situació de l'Hospital de Malalties del Tòrax de Terrassa. En aquell moment era un centre hospitalari molt problemàtic, antiquat, amb defectes greus d'organització, amb el quadre mèdic desmotivats, sense personal d'infermeria, perquè les monges que l'atenien havien marxat, i que per les seves grans dimensions era difícilment governable. La majoria dels assistents eren partidaris de tancar-lo tot seguit, però alguns proposaven una reconversió. Pocs dies després de la reunió, el director general de Sanitat li va dir a Pere Miret que només veia una manera de no tancar el Sanatori de Terrassa, i era que ell es fes càrrec de la direcció, a la qual cosa accedí, però amb la condició que se li donés carta blanca. Va ser molt feixuc posar en ordre l'hospital.

En l'article "La tuberculosi i el Sanatori de Terrassa", publicat en el número 500 de la revista "Vacarisses, balcó de Montserrat", i en el llibre "De titular de Gósol a director de la Ciutat Sanatorial de Terrassa", Pere Miret fa una crònica detallada del Sanatori Antituberculós de Terrassa i de la seva actuació com a director.

Aquest centre hospitalari va ser inaugurat el 1952 amb el nom de Ciutat Sanatorial de Terrassa. Durant els 35 anys de funcionament, hi van passar 35.000 malalts, molts dels quals van sortir curats. En l'esmentat article de la revista vacarissana, a més d'explicar la història de l'hospital i les característiques de la tuberculosi, refereix que l'any 1978 "un nou capellà, molt lligat a Vacarisses, es feu càrrec de la direcció espiritual i de les mancances de tot tipus, dels malalts del sanatori". No cal explicitar que aquest capellà era mossèn Sebastià Codina.

Pere Miret va reunir un estol de col·laboradors entusiastes i ben preparats. El seu equip va participar, assistint o presentant comunicacions, a diversos congressos sobre la tuberculosi: Londres, Mèxic, Estambul, París, Alger, Buenos Aires, Praga, Santander i Barcelona. Fins i tot, l'any 1977 es va celebrar al Sanatori de Terrassa un simposi amb l'assistència d'especialistes de tot el món.

També, al si de l'Hospital de Malalties del Tòrax de Terrassa, va promoure, amb el suport dels metges Arseni Espinar i Joaquim Such, la creació d'una escola d'infermeria, la qual va ser inaugurada l'any 1976 i reconeguda oficialment l'any següent amb el nom d'Escola d'Ajudants Tècnics Sanitaris de l'Hospital del Tòrax de Terrassa. El director era Pere Miret i la cap d'estudis la infermera Rosa Maria Masana. Fins al 1980, en què es va dissoldre a conseqüència d'haver-se creat la diplomatura universitària d'infermeria, van sortir dues promocions, amb quasi un centenar d'alumnes amb la titulació aconseguida. Després esdevingué un centre de formació professional de segon grau, branca sanitària, que perdurà fins al 1984.

Entre altres càrrecs, Pere Miret va ser president de la Societat Catalana de Pneumologia (1976-1981), president de la Secció de Tisiologia de la Sociedad Española de Patología Respiratoria (1983-1986), consultor de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, vocal de la Junta Nacional Asesora de la Lucha contra la Tuberculosis, del Ministeri de Sanitat, president de la comissió provincial per a la selecció de personal facultatiu de l'especialitat de pulmó i cor, membre d'algunes comissions científiques de profilaxi i tractament de la tisi, i col·laborador de diverses organitzacions internacionals de lluita contra la tuberculosi.

Després d'haver estat nomenat acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, el 27 de gener de 2009 tingué lloc la seva recepció, en la qual va llegir un discurs sobre "La tuberculosi en les memòries manuscrites de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, en el segle XIX". Una crònica d'aquest acte va sortir en el número 488 de la revista "Vacarisses, balcó de Montserrat", redactada per Josep Caba, col·laborador de la revista fa poc traspasat.

Els metges poden exercir la medicina amb el títol universitari de llicenciat. No tots els metges tenen el títol de doctor. A Pere Miret, encara que no li feia falta, li faltava això: el doctorat en medicina. I quan la jubilació li permeté disposar de temps, cosa que abans, per la seva intensa activitat professional no tenia, va emprendre la realització del doctorat. Va elegir com a director de tesi el Dr. Jacint Corbella, catedràtic de la Facultat de Medicina de Barcelona i metge de reconeguda solvència. Pere Miret ja era octogenari, però acudia als cursos de doctorat com el qui més. La seva tesi doctoral versava sobre “La tuberculosi a Catalunya des del segon terç del segle XIX a la meitat del segle XX”. La va llegir el 8 de setembre de 2011 i va obtenir la màxima qualificació. Va ser publicada pel Seminari Pere Mata, de la Universitat de Barcelona.

A part de la realització de la tesi i d'escriure llibres i articles, durant la seva jubilació el Dr. Miret va dedicar-se a millorar el seu llatí (assignatura que abans s'estudiava al batxillerat) per tal de poder llegir directament llibres antics de medicina (abans del segle XIX, la quasi totalitat dels llibres científics estaven escrits en llatí). Fins i tot va fer un petit i curiós article amb la traducció del llatí al català del diploma d'acadèmic que s'atorga als nous acadèmics de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. També era aficionat a l'enquadració i, entre altres reeixides enquadernacions, va relligar un llibre d'indumentària del 1541 per al Museu Parroquial de Vacarisses.

A continuació faig una relació, no exhaustiva, de les publicacions del Dr. Pere Miret i Cuadras: “Étude rétrospective de l'utilisation du pyrazinamide” (1979); “Estudio comparativo de dos grupos de enfermos tuberculosos ingresados en 1966 y 1976” (1979, amb altres); “Six-month treatment of pulmonary tuberculosis by a combination of isoniazid, rifampicin, and pyrazinamide” (1979, amb E. Balada); “Estudio de los niveles de isoniácida, rifampicina, pirazinamida y etambutol, por cromatografía líquida, en sangre y en líquido cefalorraquídeo, en enfermos con meningitis tuberculosa” (1982); “A study of serum and cerebro-spinal fluid levels of tuberculostatics” (1982, amb altres); “Futuro de la tuberculosis” (1983, amb J. M. Pina i A. Espinar); “Case-finding of pulmonary tuberculosis on admission to a penitentiary centre” (1994, amb altres); “Tuberculin reactivity in bacillus Calmette-Guérin vaccinated subjects” (1996, amb J. M. Pina i S. Juncosa); “The tuberculin program of Catalonia's Central Health Region (1986-1993)” (1997); “La prueba de la tuberculina en los vacunados con BCG” (1998, amb J. M. Pina); “Tuberculosis control in the Central Health Region of Catalonia during the period 1986-2000” (2003, amb altres); “Crònica d'un metge al Marroc (1954-1958)” (2006); “Memòries d'un escolà a Sant Pere de Ribes” (2006); “Història de la 'Ciudad Sanatorial de Tarrasa' (1952-1986)” (2009); “La tuberculosi en les memòries manuscrites de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona, en el segle XIX” (2009); “Vida acadèmica. Traducció del diploma d'acadèmic” (2009); “Tot passant per Gósol” (2009); “La tuberculosi i el Sanatori de Terrassa” (2010); “Passant per Gósol” (2010-2011); “La curandera de Sanatija. 1842” (2011); “L'obra científica del doctor Conrad Xalabarder i Puig en el camp de la tuberculosi” (2011); “La tuberculosi a Catalunya des del segon terç del segle XIX a la meitat del segle XX” (2011); “Memorias de un médico en el Pro-

tectorado Español de Marruecos a mediados del siglo XX” (2014); “Notes sobre l’activitat del doctor Seix i Miralta com a tisiòleg”(2015); “La sanitat, les malalties i els metges a Sant Pere de Ribes, des de finals del segle XIX a meitat del segle XX” (2016); “De titular de Gósol a director de la Ciutat Sanatorial de Terrassa, i del Dispensari Central Antituberculos de Catalunya” (2016) i “El Dr. Barriga, un metge rural del primer terç del segle XIX” (2017). I, encara que molt personal, afegeixo a aquesta llarga i no del tot completa llista, el pròleg que el Dr. Miret va tenir la gentilesa de fer per al meu llibre “Els metges del balneari de la Puda de Montserrat” (2016).

En un dels seus treballs, el Dr. Miret deia: “Entre moltes altres coses, he tingut la immensa sort de ser testimoni de la remissió i de la desmitificació de la tuberculosi, en la nostra societat adinerada i opulenta; ella ha estat un dels reptes de la meua vida, a ella he dedicat una gran part del temps de la meua pràctica professional, però la feina ha estat pagada amb escreix, en haver pogut participar i contribuir a la seva curació, i a la recuperació física, social i anímica d’algunes d’aquestes persones malaltes”.

Àngel Manuel Hernández Cardona

Acadèmic corresponent

Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya

L’antic Sanatori de Terrassa, o Hospital del Tòrax, és un edifici situat al municipi de Terrassa (Vallès Occidental). Va ser concebut com una ciutat hospitalària pel Patronato Nacional Antituberculoso de la Direcció de Sanitat, que fou utilitzat com una eina de propaganda del règim franquista. Tanmateix va comptar amb el suport d’un grup de metges preocupats per l’extensió de la tuberculosi als anys 1940.

Foto: ca.wikipedia.org